

A HTMT HÍREI

Elérhető a Magyar Tudomány szeptemberi száma

Elérhető a Magyar Tudomány legfrissebb, szeptemberi száma, melynek aktuális tematikus összeállítása „Rendhagyó biológussorsok” címet viseli, melyben többek között az alábbi ismertető olvashatók: Orosz Ferenc: Szörényi Imre, Az egyetlen Sztálin díjas magyar tudós; Kassai Tibor: Boray József állatorvos életútja Salgótarjánról az ausztrál parazitológiai társaság elnöki posztjáiig; Venetianer Pál: A párizsi Pasteur Intézet világhírű magyar molekuláris biológusa: Ullmann Ágnes...” Forrás: Mersz.hu: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Demostat: Szerbia a magyar családtámogatási modell bevezetését fontolgatja?

Szerbiának a népességpolitikai kérdések megoldásában segítségére lehet a magyarországi családtámogatási modell, amelyet a szerbiai hatóságok már tanulmányoztak és példaként vettek, áll a Demostat portál legfrissebb elemzésében, amelyet a Beta ismertetett. Mi eddig 650 millió dinárt különítettünk el a költségvetésből konkrétan a Demográfiai Irodának, s ezt az összeget irányították át az önkormányzatokhoz ilyen jellegű programjaik támogatására, de ez korántsem elegendő. [...] Amennyiben a népesedéspolitikai miniszter kabinetjét megszüntetik, úgy ez nagy visszalépést fog jelenteni”, véli a szociológus. [...] Đukić Dejanović megjegyezte, hogy vannak különbségek a két ország között, s Szerbia bizonyos tekintetben liberálisabb. “Nálunk a mesterséges megtermékenyítésre jelentkező pároknak nem kell feltétlenül házasságban élniük, mint ahogyan ez Magyarországon van...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Nem tudni, ki kezdeményezte a média és a civil szervezetek pénzügyi ellenőrzését

Több mint egy hónap telt el azóta, hogy a szerbiai sajtó megírta, a Pénzmosás megfékezésével megbízott igazgatóság Szerbiában tevékenykedő újságíró- és civil szervezetről kért adatokat a kereskedelmi bankoktól, amelyek kötelesek kiadni a listán szereplő szervezetek és egyes személyek pénzügyi tranzakcióit 2019. január 1-től. Az igazgatóság 37 civil szervezet és 20 személy esetében indított pénzügyi ellenőrzést, de harmincöt nappal később sem lehet tudni, milyen indok alapján kérték a listán szereplő szervezetek és egyének bankszámláinak az ellenőrzését. Ahogy azt sem tudni, hogy az Pénzmosás-megelőző Igazgatóság talált-e bármi olyat, ami összekapcsolható a pénzmosással vagy terrorizmus pénzelésével. Mint arról korábban beszámoltunk, a listán egyetlen kisebbségi szervezatként helyet kapott a Sajtószabadság Alapítvány (Fondacija Sloboda Štampe), amely a Családi Kör hetilap, a Szabad Magyar Szó és a Slobodna reč kiadásáért felel...” Forrás: Szabadmagyarszo.com: [teljes cikk >](#)

Videó: A Vajdasági RTV helyzetéről tárgyaltak a nemzeti tanácsok képviselői

A Vajdasági RTV-ben folyó elbocsátások miatt várhatóan a miniszterelnökhöz fordulnak a nemzeti közösségek képviselői, és kérni fogják a kormánytól a probléma mihamarabbi rendezését. Egyebek között azt is, hogy utalják vissza a tartományi közmédiától megvont költségvetési eszközöket, hogy ne sodródjon veszélybe a minőségi tájékoztatás a nemzeti közösségek nyelvén...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Tanévkezdési körképek: Becsöngettek

Tegnap a kishegyesi Ady Endre Kísérleti Általános Iskolában is megkezdődött az 2020/21-es tanév. Fülöp Valentin, a kishegyesi általános iskola igazgatója arról számolt be lapunknak, hogy igyekeztek a minisztérium összes utasítását betartani. [...]Kevesebb diákkal, ám töretlen lendülettel indult meg a munka a Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskolában. [...]Félévnyi kimaradás után újra együtt vannak a muzslyai Emmausz katolikus fiúkollégium kollégistái. Hétfőn tanévnyitó szentmisét mutattak be a Mária Szent Neve plébániatemplomban, majd a fiúk beköltöztek a szobáikba. Az idén 38-an kezdik a tanévet valamelyik nagybecskereki középiskola magyar tannyelvű osztályában. [...]Zökkenőmentesen telt a tanév első napja a temerini Kókai Imre Általános Iskolában...” Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

Készülnek az online órák

Folytatódik a Magyar Nemzeti Tanács távoktatási programja. Idén várhatóan 2000 tanórát rögzítenek a Pannon RTV-vel közreműködve. Az online órák hosszú távon elérhetőek lesznek, ezeket segédanyagként használhatják a tanárok és a diákok. Továbbra is az MNT a partnere az Oktatási Minisztériumnak a magyar nyelvű online tanítás megszervezésében. Az új tanévre szánt oktatási videók rögzítése augusztus közepén megkezdődött. A Magyar Nemzeti Tanács biztosít minden eszközt, amely a felvételekhez szükséges. Jerasz Anikó azt mondja, az online órák segédanyagként a későbbiekben is elérhetőek lesznek...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Bemutatóra került a kishegyesi tűzoltókról szóló könyv

Szombaton délután a kishegyesi katolikus templomban egy rendhagyó könyvbemutatóra került sor. A kishegyesi Maronka Károly Önkéntes Tűzoltó Testület a tavalyi évben ünnepelte fennállásának 145. évfordulóját. Ennek apropóján egy könyvet szertettek volna bemutatni, de az, technikai okok miatt, csak idén jött ki a nyomdából. Az Istennek dicsőség, embernek segítség című könyvet szerkesztője, dr. Szőke Anna, az MTA külső köztestületének tagja, néprajzkutató mutatta be. Dr. Kurin Ákos, a Maronka Károly ÖTT alelnöke arról számolt be lapunknak, hogy a mostani könyv más, mint amit dr. Virág Gábor, az MTA külső köztestületének tagja írt a testületről, mivel ez néprajzi szemszögből mutatja be a kishegyesi tűzoltókat...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Jelentős a Tisza és mellékfolyóinak mikroműanyag-szennyezettsége

Jelentős a Tisza és mellékfolyóinak mikro műanyag-szennyezettsége, a Szegedi Tudományegyetem (SZTE) kutatóinak mérései szerint átlagosan 3200 mikro műanyag-szemcse található egy kilogramm part menti üledékben – adta közre a felsőoktatási intézmény közkapcsolati igazgatósága. A kutatás első eredményei alapján a Tiszán átlagosan 3200 mikro műanyag-szemcse van egy kilogramm part menti üledékben, míg a mellékfolyók esetében a szennyezettség értéke kilogrammonként 4100 darab. Különösen magas a mért szennyezés a kárpátaljai Nagygág és a Romániából érkező Maros esetében...” Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Online szakmai kerekasztal-beszélgetést szervez a szabadkai VM4K

Pénteken és szombaton, a nemzeti összetartozás évének keretében, a Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ Az első 100 év címmel kisebbségi kerekasztal-beszélgetést tart, amely a személyes és társadalmi felelősségvállalás jegyében online térbe helyeződik át. A rendezvény célja egy társadalomelméleti alapokon szerveződő, kisebbségi kerekasztal létrehozása hagyományteremtő szándékkal. A VM4K, bár csak a közelmúltban kezdte meg tevékenységét, szeretne a vajdasági magyarság életének – a tudományos kutatások terén is – alakító és szervező elemévé válni. Az online kerekasztal tárgya a vajdasági/délvidéki magyarság kisebbségi helyzetének (1918–1920-tól kezdődő) értelmező bemutatása. A rendezvény pénteken délelőtt történelmi témákkal kezdődik: A rendezvény folytatásában aktuálpolitikai, történelmi és kisebbségügyi témákkal folytatódik számos szakember részvételével...” Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

VMPE: Történelem és magyarság program

Kamancon a Marczibányi-Karátsonyi kastélynál kezdődött a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete (VMPE) szervezte XX. Apáczai Nyári Akadémia (ANYA), Történelem és magyarság elnevezésű programja résztvevőinek kirándulása a közelmúltban, Szeremségben. Újszerű szemlélettel (2000–2020) címmel, Történelem- és magyartanári továbbképzés az Apáczai Nyári Akadémián alcímmel foglalta össze nyitóbeszédében Viola Lujza magyartanár, az idei jubilárisnak is számító XX. ANYA szervezője az előző nyári szakmai továbbképzések történetét, elővetítve a nagyléptékű műszaki fejlődés kiváltotta (diktálta) szükségszerű változtatásokat, de a járvány előidézte kényszermegoldásokat is. A kezdetektől, immár 19 éve a társadalomtudományit történelemtanár férjével, Dulka Andorral együtt szervezik, Történelem és magyarság átfogó címmel...” Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Interjú: Máriás Ildikó kémiatanár Tehetségek szolgálatáért díjban részesült

A VIII. Vajdasági Tehetség Gála díjazott tanárai között szerepelt Máriás Ildikó zentai kémiatanár neve is, aki ötödmagával vehette át a Tehetségek szolgálatáért elnevezésű éves díjat. A pedagógus 2000 szeptembere óta dolgozik a Zentai Gimnáziumban kémiatanárként, miközben jelentős szerepet vállalt a zentai Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium megalapításában, amelynek a kezdeti időszakban a kémiatanára is volt. Munkáját az elmúlt évek során több rangos elismeréssel jutalmazták. Munkája során a kollégáknak is szívesen segít és önzetlenül adja át tapasztalatait. Ennek köszönhetően született meg két tanári kézikönyv is,

amelynek társszerzője. Az egyik a Tehetséggondozás a kémiaoktatásban, a másik a Környezettudatos gondolkodás kialakítása címet viseli...” Forrás: Magyarország.rs: [teljes cikk >](#)

Vélemény: Magyargyűlölő politikusokat éltető filmmel nyit a Palicsi Filmfesztivál

Az idei palicsi Európai Filmfesztivált szeptember 12. és 18. között rendezik meg, a fesztivál megnyitóján a nagyszerb sovíniszta, magyargyűlölő Svetozar Miletićet éltető, az állami és tartományi költségvetésből, a Vajdasági RTV büdzséjéből, a délvidéki és szerbiai önkormányzatok megrendelt hozzájárulásaiból és még ki tudja, milyen egyéb forrásokból teletömött A nép neve (Ime naroda) című nagyszerb propagandafilmét vetítik majd – jelentették be tegnap a fesztivál szervezői. A nép neve című film a Magyarországtól való elszakadás és Szerbiához való csatlakozás eszméjének legnagyobb délvidéki vezéralakja, a szélsőségesen magyargyűlölő Svetozar Miletić, valamint Milica és Jaša Tomić nagyszerb...” Forrás: Delhir.info: [teljes cikk >](#)

Illyés Gyula-díjban részesült Tari István

Átadták a Magyar Művészeti Akadémia (MMA) tagozati díjait hétfőn a köztisztület budapesti irodaházában. Az elismerést kilenc kategóriában tizenhét alkotónak ítelték oda. Az MMA irodalmi elismerését, az Illyés Gyula-díjat Tari István költő, prózaíró, fotó- és filmművész kapta a délvidéki magyarság megmaradása érdekében tett tevékenységéért...” Forrás: Magyarország.rs: [teljes cikk >](#)

Balázs Attila a Herceg János Irodalmi Díj

A Vasagyi Mária író, Jódal Rózsa író és Fekete J. József író, a zsűri elnöke, összetételű bíráló bizottság 2020. augusztus 20-án született egybehangzó döntése alapján a zombori Bielitzky Károly Városi Könyvtár a 2020. évre szóló Herceg János Irodalmi Díjat életművének jelentősége elismeréséül Balázs Attila írónak adományozza. Az indoklás szerint Balázs Attila a Cuniculus című regényének megjelenésétől a vajdasági magyar irodalom „mesemondó sziklájának” számít. Regényei, drámái, elbeszélései, irodalmi jegyzetei közel húsz kötete szinte kivétel nélkül Újvidékhez kötődik, aminek csúcspontja a Kinek Észak, kinek Dél monumentális történelmi regénye. E tekintetben prózaművészete párbeszédben áll Herceg János alkotói szellemiségével...” Forrás: Szabadmagyarszo.com: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Kiállítás: „Megszállási” határok 1941-45

A második világháború alatt a különféle megszállók által elfoglalt területek mintegy hétszáz kilométernyi határvonalait járták végig a muraszombati múzeumban pénteken megnyílt kiállítás készítői Božo Repe történész vezetésével a Megszállási határok 1941–45 projekt keretében. A három évvel ezelőtt elkezdett munkában, a magyar és német levéltárakban található anyagok feltárásában Kovács Attila és Darja Kerec történészek vettek részt a múzeum felkérésére. Božo Repe projektvezető, a Ljubljana Egyetem Bölcsészkarának történelemtudományi háttérintézményéből kifejtette, e nehéz korszaknak a kismemberre tett bénító hatásai eddig homályban voltak. Az olasz, a német, a magyar és a horvát határszakaszon azonban még mindig vannak olyan, mementónak is felfogható jelek (főleg a horvátországi usztasa-korszakból itt maradt határkarók), melyek ma is aggodalomra adnak okot. A projektben résztvevő Kovács Attila a Rába-vidék határhelyzetének abszurdításait is leírja, ahol nem egy esetben a parasztgazdaságon belül „az istállóra az egyik, a házra a másik fél tartott igényt”...” Forrás: Nepujsgag.net: [teljes cikk >](#)

2020/2021-es tanévnyitó körkép

Hagyományos tanévnyitó ünnepek nélkül, szokatlan, új körülmények közt, a járványügyi intézkedések maximális betartásával elkezdődött a 2020/2021-es tanév, mely – már most tudjuk – jócskán eltér majd az eddigi tanévektől, hiszen szigorú korlátozásokkal, távolságtartással és maszkviseléssel jár. A muravidéki kétnyelvű területen 263 középiskolás diák és 826 tanuló ült az iskolapadba, közülük 93 elsős kisdíák...” Forrás: Nepujsgag.net: [teljes cikk >](#)

Tanévkezdő szakmai nap sok humorral

„Humor a pedagógiában” jelmondat alatt szervezte meg a Muravidéki Pedagógusok Egyesülete a múlt héten a dobronaki kultúrházban a már hagyományos szakmai napját, mely témájánál fogva és a Soproni Pedagógiai Kar előadói jóvoltából is sikeresnek bizonyult. Ezt követően két plenáris előadást hallhatott a közönség: előbb dr. Varga László „Nevelés és/vagy nevetés – humor a pedagógiában”, Kissné dr. Zsámboki Réka pedig „Hosszú a tanulás, rövid az élet, ennek a fele sem tréfa” címmel beszélt az érdeklődőknek. A délutáni műhelyfoglalkozások során a nyelvtanulásról Kissné dr. Zsámboki Rékától, a képi-vizuális humorról Gáspárdy Tibor festőművésztől, a serdülők pszichológiai jellemzőiről, kríziseik megértéséről és ezek kezeléséről Tóth-Merza Katalin klinikai szakpszichológustól hallhattak értékes tanácsokat...” Forrás: Nepujsgag.net: [teljes cikk >](#)

Muravidéki Magyar Értéktár: A Hungária Hazai Ernyőgyár épülete

Alsólendva polgári korszakának (1867–1914) egyik legfontosabb ipar- és helytörténeti emléke a Hungária Hazai Ernyőgyár Részvénytársaság. Az ernyőgyár Wortmann Béla varrodájából alakult ki 1904 szeptemberében, és a kis üzem az Alsó-Lendvai Takarékpénztár udvarában álló épületben kapott helyet. Az Osztrák–Magyar Monarchia, illetve a Magyar Királyság területén ez a gyár volt az első ernyőgyár. A kis üzem olyan sikeres volt, hogy a vállalkozás már 1906-ban részvénytársasággá alakult, és a tulajdonosok rövidesen bővítésre szánták el magukat. 1907-re az akkori város délnyugati szélén Sente Lajos szombathelyi építész tervei alapján fel is épült az impozáns gyáregépület. A szecessziós jegyeket viselő épület kivitelezője Morandini Tamás, az olasz származású, zalaegerszegi építési vállalkozó volt. Az 1910-es években az alsólendvai ernyőgyár átlagosan 30–40, főként női dolgozónak adott munkát, akik naponta 270–350 ernyőt is készítettek...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Szent István-nap a Tengermelléki-fennsíki megyei magyaroknál

A HMDK Tengermelléki-fennsíki megyei alapszervezetében is megemlékeztek államalapító Szent István királyunkról. Az ünnepi összejövetelre a vírushelyzetre való tekintettel székházuk teraszán került sor, ahol Šibalin Klepac Zdenka tartott történelmi áttekintést Szent István királyról és az ünnepről. Tengermelléki-fennsíki megyei egyesületünk az egyik legrégebb óta működő HMDK-alapszervezet az országban...” Forrás: Kepesujsag.com: [teljes cikk >](#)

A Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma idén is támogatja a tanévkezdést

A Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma (HMPF) idén is taneszközökkel támogatja a magyar iskolákba iratkozó diákokat és szüleiket. Az eszközcsomagokat kedden adták át a kopácsi tangazdaság és ifjúsági központ udvarán. Ennek egyik mozzanataként minden szeptemberben beiskolázási csomagokat ajándékoznak az általános iskola első, illetve ötödik osztályába iratkozó diákoknak, valamint azoknak az elsős középiskolásoknak, akik az eszéki magyar központban tanulnak tovább...” Forrás: Kepesujsag.com: [teljes cikk >](#)

HMDK: Szórványkonferencia vendéglőadókkal

A Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége (HMDK) negyedik éve szervez többnapos szórványkonferenciát Omišban, amelyen a HMDK kisközösségekben működő szervezeteinek képviselői, valamint az ernyőszervezet munkatársai vesznek részt. Az idei konferenciának vendéglőadói is voltak: Vladimir Bilek, a horvátországi csehek és szlovákok parlamenti képviselője, a horvát szászor kisebbségi frakciójának elnöke és Ana-Maria Štruml-Tuček, a Cseh Szövetség elnöke. A tengermelléktől a Nyugat-Szlavóniáig terjedő „sávban” működő magyar szervezeteink vezetőinek és a HMDK-központ munkatársai részvételével zajló többnapos konferencia célja az volt, hogy az egyesületek megismerjék egymást, egymás munkáját, tapasztalatot cseréljenek, valamint hogy tájékoztatást kapjanak a pályázati lehetőségekről, az aktuális programokról...” Forrás: Kepesujsag.com: [teljes cikk >](#)

Magyar nyelvi műhelyfoglalkozások Verőcén

Kis magyar nyelviskola címmel indított több alkalomból álló magyar nyelvű műhelyt a Verőce-Dráva Mente Megyei Magyarok Közössége az ott élő horvát gyerekek számára. A játékos képzéseket Jurković Matea horvát-magyar irodalom és nyelv szakos tanárnő vezette. ...” Forrás: Kepesujsag.com: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Könyv a menekülteket segítő Rátkai atyáról

1989 nyara – „A vasfüggönyön át a szabadságba” Dr. Rátkai László a menekültek meghálálhatatlan segítőtje címmel jelent meg, Wolfgang Bachkönig nyugalmazott burgenlandi rendőr kötete. A könyv keletnémet menekültek és az őket a szabad élethez segítő, Ják község plébánosának történeteit foglalja össze. [...]Rátkai László 37 éve a 3.000 lelket számláló, az osztrák-magyar határ közelében található Ják község plébánosa. Az atya nem csak lelki támogatásban részesítette a menekülni kívánókat. Aki hozzá fordult, annak szállást biztosított a plébánián, étellel, itallal látta vendégül őket, majd saját autóján vitte a keletnémeteket a határhoz...” Forrás: Volksgruppen.orf: [teljes cikk >](#)

Szabó Katalin kiállítása Bécsben

20 éves festészeti munkásságát mutatta be Szabó Katalin az Eisenwaren KAMP galériában Bécsben. A főként akvarell és akril képekből álló kiállítás augusztus 24. és augusztus 30. között volt látható a fővárosban. A kiállítás zárásán a bécsi Napraforgók néptáncosai mezősegi táncokat mutattak be. A festőművész 20 évnyi munkásságának legjavát nézhette meg a műkedvelő közönség. A kiállítás a „Sektion K“ művészcsoporthoz, „Licht & Schatten“ projektje keretében jött létre...” Forrás: Volksgruppen.orf: [teljes cikk](#) >

ROMÁNIA/ERDÉLY

Sereghajtó: Adósságnövekedés és koronavírus elhalálozási rátában

Több mint ezer euróval nő Románia egy főre eső államadóssága az idei év végére, és meghaladja az 5000 eurót – ilyen mértékű növekedést az elmúlt öt évben összesen mértek. Az Európai Bizottság arra figyelmeztet, hogy Románia lesz az egyetlen uniós tagállam, amelyik nem fogja tudni kordában tartani az államadósságot 2021-ben. Az államadósság idén a bruttó hazai termék (GDP) 46,2 százalékának megfelelő összeggel nő a tavalyi 35,2 százalékos növekedés után – idézi a Profit.ro gazdasági és pénzügy hírportál az Európai Bizottság előrejelzését. [...] Az Európai Unión belül lakosságárányosan Romániában a legmagasabb a koronavírus-fertőzésnek tulajdonítható elhalálozási ráta – derül ki az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) által szerdán nyilvánosságra hozott adatsorokból...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Minden kilencedik romániai lakás Kolozsváron és annak vonzáskörzetében épült tavaly

A kincses városban 78 lakosra jutott egy új lakás, míg Marosvásárhelyen ez az arány 309, Sepsiszentgyörgyön pedig 691. Tavaly is Kolozsváron, illetve Kolozs megyében pörgött messze a legmagasabb fordulatszám az ingatlanfejlesztés Romániában. Az Országos Statisztikai Hivatal adatai szerint 2019-ben 67 488 lakás épült. Bukarestben tavaly 8 647 lakást adtak át, hozzávetőleg 55 százalékkal többet, mint egy évvel korábban. A második helyen Kolozsvár áll, 4 175 lakással, megelőzve Iași-t (1 908) és Temesvárt (1 651). A jelentős magyar közösséggel bíró erdélyi városok közül Nagyváradon folyt még lázas iramban ingatlanfejlesztés tavaly. A bihari megyeszékhelyen 1 761 lakást adtak át, hozzávetőleg 120 százalékkal többet, mint egy évvel korábban. Sepsiszentgyörgyön még látványosabb, 200 százalékos volt az ingatlanszektor fejlődése, ám ez csalóka adat, mivel így is minimális számú lakást adtak át, csupán 92-t...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk](#) >

Átment a szenátuson Pașcan javaslat: börtön járhat a román zászló vagy himnusz meggyalázásáért

Börtönnel büntetné a román nemzeti jelképek meggyalázását az a törvénymódosítás, amelyet első megkeresett házként szerdán megszavazott a szenátus Traian Bănescu volt államfő által alapított Népi Mozgalom Pártjának (PMP) magyarellenességéről elhíresült képviselőházi frakcióvezetője, Marius Pașcan által kidolgozott jogszabályjavaslat a nemzeti jelképekről szóló, 1994-ben elfogadott „zászlótörvényt” módosítaná. A tervezet szerint hat hónaptól három évig terjedő szabadságvesztéssel lenne sújtható az, aki meggyalázza a román lobogót, lejárató céllal más szöveggel vagy dallammal éneklé a román himnusz, vagy bármilyen más nyilvános cselekményt követ el a nemzeti jelképek lejáratásának céljával. [...] Az RMDSZ-es szenátor emlékeztetett: a büntetőtörvénykönyv 2009-es módosításának egyik legfontosabb pontja volt, hogy a kommunista rendszerre jellemző, a szimbólumhasználatért kiszabott börtönbüntetést törölték. „A ma vitatott tervezet visszalépés ebben a tekintetben” – fogalmazott a szenátor...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Magyar oktatásért felelős tanfelügyelőt kapott Bákó megye

Első alkalommal neveztek ki a magyar oktatásért felelős tanfelügyelőt Bákó megyében. A pusztinai származású Nyisztor Margit szeptember 1-jétől foglalhatta el hivatalát és kezdhette meg tevékenységét. Történelmi pillanatnak nevezte a Bákó megyei magyar tanfelügyelő kinevezését Pogár László, az RMDSZ megyei elnöke, a Moldvai Csángómagyarok Szövetségének vezetője. A politikus lapunknak elmondta: a magyar oktatás első alkalommal kapott önálló tanfelügyelőt a Kárpátokon túli régióban, korábban a román nyelvű oktatásért felelős tanfelügyelőhöz tartozott ez a terület...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk](#) >

Hároméves munka eredménye a magyar felirat kihelyezése a Szent László hídra

Zatykó Gyula, Ilie Bolojan nagyváradi polgármester tanácsadója szerint a kitartó szorgalmazásnak köszönhető, hogy immár magyar felirat is hirdeti Szent László városalapító lovagkirály nevét a róla elnevezett hídon. Zatykó Gyula, Ilie Bolojan polgármester tanácsadója nemrég arra tett ígéretet, hogy hamarosan a Szent László híd és a belvárosi utcák magyar neve is fel lesz tüntetve, az utca rövid történetének, nevezetességeinek magyar nyelvű leírásával. A város lakossága egynegyedét kitevő váradi magyarok nyelvi jogérvényesítésének egyik fontos momentumát követően kedden Zatykó a Krónika megkeresésére emlékeztetett: régi vágya a nagyváradi magyaroknak, hogy kikerüljön magyarul is Szent László neve a városban, ez az első alkalom, ez idáig csak román fordításban láthatták azt viszont...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk](#) >

Interjú: Magyar orvosképzés román tengerben Marosvásárhelyen

A kormánybuktatással végződő 2011-es tanügyi törvény kimondta, hogy a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen külön oktatási vonalat kell létrehozni a magyarok számára. Az egykori elképzelésre válaszul a MOGYE-t tavaly a George Emil Palade Egyetembe olvasztották be. Az Orvostudományi Kar tudományos kutatási dékánhelyettesével, dr. Ábrám Zoltánnal, az MTA külső köztestületének tagjával vettük számba a fejleményeket. [...] A partiumi magyarság fogyását a mi szempontunkból az is tetézi, hogy aki ebből a régióból szeretne orvosra menni, az inkább a magyarországi orvosi egyetemek felé tájékozódik. Ez a fajta fordulat nagyban rontja a marosvásárhelyi magyar nyelvű orvosképzés kilátásait. Az utánpótlás-nevelés nehéz kérdés. Egyes tanárok itt hagyták marosvásárhelyi állásukat, őket nem tudtuk pótolni. Gond az is, hogy a fiatal végzősök hűtlenek szülőföldjükhöz, és az első adandó alkalommal elhagyják az országot. Ezért is nehéz tehetséges fiatalokat megtartani az egyetemen, hogy itt építsenek ki oktatói karriert. A nálunk végzett fiatalok közül is sokan úgy gondolják, külföldön jobban érvényesülnek...” Forrás: Erdelyinaplo.ro: [teljes cikk >](#)

Gyászír: In memoriam prof. dr. Benedek István

A Marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem oktatói megdöbbenéssel, fájdalommal vették tudomásul a súlyos veszteséget, hogy 2020. szeptember 1-jén hajnalban, koronavírus-fertőzés áldozataként, elhunyt dr. Benedek István hematológus és belgyógyász főorvos, az MTA külső köztestületének tagja, a MOGYTTE orvosprofesszora, hazai és nemzetközi szaktekintély, aki a Maros Megyei Sürgősségi Klinika Hematológiai és Transzplantációs Osztályának a megteremtője és vezetője volt évtizedeken keresztül. Egyetemi oktatóként a Belgyógyászati Tünettan katedra tagja, majd vezetője volt, aki hitt az emberközeli, aprólékos kikérdezésben, a fizikai vizsgálaton alapuló medicinában, tömör, gyakorlati, lényegre törő oktatásán, jegyzetén keresztül több diákgeneráció sajátította el a betegvizsgálat alapjait. Megfigyeléseit, kutatásait több külföldi és hazai szaklapban jelentette meg, több mint 200 tudományos dolgozat szerzője, és számtalan szakdolgozat vezetője...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Restaurátor-szaktáborok zajlottak a bonchidai Bánffy-kastélyban

A bonchidai Bánffy-kastély idén nyáron ismét oktatási építőteleppé vált sajátos keretet biztosítva a hagyományos építőmesterségek népszerűsítésének. A Transylvania Trust Alapítvány a koronavírus-járvány közepette, betartva a szigorú óvintézkedéseket, két helyreállító tábort szervezett az építészeti, építőmérnöki, tájépítészeti, régészeti szakon tanuló egyetemi hallgatók és építőipari alkalmazottak számára. A kastélyban zajló, két hétig tartó interdiszciplináris táborok célja a hagyományos építőmesterségekkel kapcsolatos tudás megőrzése, használata és továbbadása, a minőségi helyreállítás szorgalmazása egy nemzeti jelentőségű műemlék példáján...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Az Erdélyi Katolikus Nőszövetségek Egyesületének XXI. találkozója

A nagyváradi egyházmegye részéről a találkozón részt vett a nagyváradi Lisieux-i Kis Szent Teréz Nőszövetség elnöke, Fleisz Judit, e sorok írója, és ft. Giosanu Leonard lelki vezető, aki a Szent Rita Nőszövetséget is képviselte. A járványügyi intézkedések betartásával szervezett rendezvényen az erdélyi nőszövetségek elnökei és lelki vezetőik gyűltek össze, hogy hitben, szeretetben és a jóra való törekvésben lelkigyakorlaton vegyenek részt, valamint hogy kiértékeljék az elmúlt évi tevékenységet. A találkozón részt vett 24 nőegylet képviselőit ft. dr. Darvas-Kozma József országos lelki vezető, Gegő Magdolna országos elnök, valamint a helyiek részéről ft. Szilveszter Imre Gábor és Bodor Erzsébet fogadta a Gyimesek csodálatos táján...” Forrás: Erdon.ro: [teljes cikk >](#)

Új múzeum nyílt Kolozsváron

Szakdolgozati témából Kolozsvár első korszerű, történetmesélésre épülő zsidó múzeumává nőtte ki magát a Kolozs megyében élő Lusztig család története. Az állandó kiállítás igényes módszerekkel vonja be a látogatót, többek között magyar nyelven is. A látogató három audio guide közül választhat, a Kasztner-vonaton megmenekülő nő, a munkatáborba kerülő férfi, illetve a koncentrációs táborba kerülő, családját elvesztő férfi kíséri végig a termeken, a közösség virágzásától az erősödő zsidógyűlöleten át a deportálásokig, majd az újrakezdésig. A Muzeon a felhasználói élményre fektet nagy hangsúlyt. A (14 éven felüli) látogató saját mobiltelefonján vagy tabletjén, saját vagy helyben biztosított fülhallgatóval hallgathatja a román, angol és magyar nyelven elérhető beszámolókat, háttér információkat olvashat hozzá...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Állampolgársági törvény: Amikor az Emberi Jogok Európai Bíróságán sérül a jog...

Levél érkezett szerkesztőségünkbe id. dr. Lomnici Zoltántól, a magyar Legfelsőbb Bíróság volt elnökétől, aki jelenleg egy emberi jogokat védő szervezet (Emberi Méltóság Tanácsa) elnökeként kormányoktól függetlenül igyekszik segíteni a jogaikban sértett embereknek. 2012-ben hozzá fordult hat szlovák állampolgár, akik felvették a magyar állampolgárságot és ennek következtében

megfosztották őket szlovák állampolgársághoz fűződő jogaiktól. Márpedig minek is minősülhetne másnak, mint elfogultságnak, ha a szlovák állam ellen benyújtott keresetben a nemzetközi bíróság egy tagja egészen véletlenül szlovák, aki nem mellesleg jelenleg a szlovák Legfelsőbb Bíróság elnöke?...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Trianoni megemlékezés a naprágyi zöldhatáron

Szabadtéri, mezsgyés istentiszteleten emlékeztek meg Trianon 100. évfordulójáról a naprágyi zöldhatáron augusztus 29-én, a Mohácsi vész gyásznapján. A rendhagyó alkalmából egy emléktáblát adtak át a szlovák-magyar határon, amely a szétszakítotttságot jelző határkövek szomszédságában, ezentúl az itt élők egységére és összetartozására próbálja ráirányítani a figyelmet...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Átadták Zoborvidék első magyar óvodáját

Hivatalosan átadásra került Zoborvidék első magyar nevelési nyelvű óvodája, a Manócska Óvoda. A Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Program keretében épült intézmény megnyitóján Kövér László, az Országgyűlés elnöke hangsúlyozta, az intézmény kulcsfontosságú szerepet játszhat a szórványvidéken élő magyar közösség megerősödésében. A Nyitrai járásban ez idáig nem volt önálló magyar nevelési nyelvű óvoda. A gyerekeket igényes oktatási-nevelési program keretén belül a magyar hagyományok, kultúra és népiesség jegyében nevelgetik majd. Az óvodába nem csak Nagycétényből, hanem a Zoborvidéki falvakból is írtak be gyerekeket. Az óvoda 14 gyermekkel, köztük két kétéves kicsivel kezdi meg működését szeptember másodikán...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Videó: Szlovákiában szlovákul. Ezt a mondatot sosem feledem

Azt hitte, hogy Nagycétény (Veľký Cetín) egy sziget, ahol az emberek magyarul beszélnek, és amit a szél valamilyen csodálatos módon fűjt Szlovákia területére. Mióta Magyarországon dolgozik, erősödött az anyanyelve, de a heterogén családjának és a hazai filmfelkéréseknek köszönhetően örömmel ápolja a szlovák nyelvet is. Borbély Alexandra Budapesten él és dolgozik, de az otthonának továbbra is a Nyitra melletti szülőfaluját tekinti. Ez a kettősség nemcsak örömet és sikert, de csalódást és tehetetlenséget is hozott az életébe. Karrierje elején az állampolgársága miatt rögtön választ el állították. Az állampolgárságával kapcsolatos tapasztalatait feldogozta, és Budapesten a TEDx konferencián tartott róla előadást. Borbély Alexandrának ugyan a kellemetlen érzésekkel sikerült megbirkóznia, de a története, sajnos, mind a mai napig aktuális...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

A Szlovákiai Magyar Írók Társaságának jubilánsai

A Szlovákiai Magyar Írók Társasága évente egyszer közös ünneplésre invitálja jubilánsait. A szerdai rendezvénynek hagyományosan a Pozsonyi Magyar Intézet adott otthont, ahol személyesen hét ünnepelt jelent meg, hármat pedig távollétében köszöntöttek. Nagy Erika, az írórtársaság titkára Márait idézte bevezetőjében, aki szerint az élet tartalmát a nagy feszültség, az alkotás pillanatai jelentik, nem pedig a létezés kalendáriumi időszaka. A nap mottóját azonban a pár héten belül 85 éves Tózsér Árpád fogalmazta meg, miután Jancsó Péter hosszan sorolta érdemeit. A hazai magyarság legnagyobb élő költője úgy reagált a Wikipédiát megszegyenyítő adathalmazra, hogy nyolcvanon túl már önmagunk utóélete vagyunk, és mindenkinek kívánja, hogy hasonló élményben legyen része, mint most neki. [...] Az írórtársaság hosszú évek óta igyekszik „kilobbizni” Dubának a Kossuth-díjat (ne szépítsük, így megy ez), de hangjuk egyelőre nem ért fel a kellő magaslatokba, miközben manapság már olyanok is megkapják ez a díjat, akik Duba Gyulánál jóval kevesebbet tettek le az asztalra...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Elhunyt Lévay Tibor, zenész, zenetanár

77 éves korában elhunyt Lévai Tibor fúvószenekari karmester, karnagy, zeneszerző, zenetanár, kántor, orgonista. 1939. december 29. született Rimaszombatban, ahol iskolai tanulmányait is megkezdte. A Rozsnyói Pedagógia Középiskolában érettségizett, majd Pozsonyban a Központi Népművelődési Intézetben tanult karmesterképzést és a Besztercebányai Pedagógiai Karon szerzett zenetanári lektori képzést. Tizenhárom hangszeren játszott. Vezette, szervezte a Csalogány gyermekkórust, és a Gömői Vegyeskar alapítója és karnagya is volt. Több mint száz zeneművet írt, fúvószenekarok számára 86-ot és énekkarok részére 42-t...” Forrás: Atempo.sk: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Gáspár Imre a magyar-szlovák kapcsolatok úttörője volt

A kiegyezés után látszólag hihetetlen gyors fejlődésnek indul az ország, zakatolnak és mindent bedarálnak a kapitalizmus fogaskerekei, a dzsentrí még látszólag a helyzet magaslatán, de a nagyváros kitermeli a maga elesettjeit, a maga jobb sorsra vágyó szerencsétlenjeit. A kor tehetséges írói-alkotói egy-két kivételtől eltekintve nagyon fiatalon elhallgatnak, soha ennyi öngyilkost nem jegyez még a magyar irodalom, de van, akit a kolera visz el, mások pedig elhallgatnak vagy élőhalottként feladják kamaszkori énjüket és álmaikat. Közéjük tartozik egy mára teljesen elfeledett nógrádi író-újságíró, Gáspár Imre az élharcosa volt a magyar-szlovák irodalmi kapcsolatok kialakításának, de ezt se magyar, se szlovák oldalról nem méltányolták, ahogy töredékben maradt

költői és regényírói pályája is, s a lázadó dzsentri fiatalember, akit mindenhol kiátkoznak, élete végére elárulva egykori eszméit-eszményeit, kormánypárt lapok fizetett munkatársa lesz...” Forrás: Muzsa.sk: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Hogyan lett a Todt paramilitáris katonájából menekült zsidó?

Pongrácz György Pozsonyban és Felvidék visszatérével Szencen volt gimnazista, levante, majd egyetemista előbb a pozsonyi, majd a budapesti műegyetemen. Háborús visszaemlékezések című könyve borítójának a hátoldalán az áll, hogy a Todt szervezet, egy német paramilitáris építő szervezet katonájaként került ki a háború befejező szakaszában Csehországba, ahol amerikai fogságba esett, majd onnan Németországba és Ausztriába, ahonnan viszont menekült zsidóként érkezett haza felvidéki szülővárosába: Magyardiószegre. [...] Linzben azt a hírt kaptuk, hogy a közelben Dachauból zsidók vannak elszállásolva és olyan embert keresnek, aki a német mellett ismeri a cseh és szlovák nyelvet, valamint a magyart is, mert szeretnének haza jutni...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

3 éves az Ukrajna és az EU közötti Társulási Szerződés

Szeptember 1-jén pontosan 3 év telt el a Társulási megállapodás és az Európai Unióval kötött szabadkereskedelmi övezet hatálybalépése óta. Mi változott Ukrajna és az EU számára ez alatt a 3 év alatt? Az ukrán külügyminisztérium Facebook-oldalán kiemelte, hogy az ukránok számára ez egy jelentős esemény. A megállapodás hatálybalépése óta az EU jelentős szerepet játszik Ukrajna területi egységére és szuverenitására vonatkozó nemzetközi támogatásában. A nemzetközi szinten nyújtott támogatás mellett az Európai Unió az elmúlt három évben Ukrajna fő kereskedelmi partnerévé vált. Emlékeztetni kell arra, hogy a társulási megállapodás megkötése előtt Oroszország volt Ukrajna legnagyobb kereskedelmi partnere. [...] 2014 óta Az Európai Unió mintegy 15 milliárd euró támogatást nyújtott Ukrajnának. Az ukrán állampolgárokkal szembeni vízumliberalizációt követően 2017-ben az ukránok mintegy 50 millió alkalommal utaztak az EU-ba, mintegy 9000 diák és 4000 kutató vett részt az EU oktatási és kutatási programjaiban...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#)

Parubij: kudarcot vallott az oktatási törvény szabotálása

Már három napja állami nyelven tanul az a 200 000 diák, akik korábban anyanyelvükön, oroszul hallgatták óráikat. Hatályba lépett az oktatási törvény – jelentette be hivatalos oldalán Andrij Parubij szeptember 3-án. Majd hozzá tette, hogy azok a próbálkozások, amelyek arra irányultak, hogy megghiúsuljon a törvény – kudarcot vallottak. Az általuk letett alap megtartja és megerősíti az egész országot, az ideiglenes ZE kormány alatt is...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Az ukrán startupokat támogató alapítvány kihirdette a nyerteseket: vannak-e a listán kárpátaljaiak?

Ukrajnában 2019-től működik egy startupokat támogató alapítvány, melyhez a kezdő vállalatok benyújthatják finanszírozási kérelmeiket. A kiválasztott cégek szakértői vizsgálatokon esnek keresztül, a számukra kiutalt támogatásokat az állami költségvetésből különítették el. [...] a harmadik helyen a kárpátaljai Valentin Frecska ötlete végzett. A fiatal fiú lehullott levelekből állít elő papírt, s már számos hazai és külföldi elismerésben részesült...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#)

„Nagy építkezés” kormányprogram: mit terveznek Kárpátaljára?

Volodimir Zelenszkij ukrán elnök bejelentette, hogy a „Nagy építkezés” nevű kormányprogram keretein belül 2021-ben megkezdik a medencék kiépítését az iskolákban, óvodákban és rehabilitációs központokban. A hírt az Elnöki Hivatal sajtószolgálatja közölte. Ami Kárpátalján illeti, a helyi költségvetésből több mint 6 millió hrvnyát különítettek el az ungvári, Március 8. utcán lévő klasszikus gimnáziumban létesítendő medencére, mely körülbelül 83%-ban már készen van. A munkálatok október végéig tartanak. Ezenkívül Nevickén sportkomplexumot hoznak létre, Munkácson felújítják a sportpályákat, a perecsenyi járási Rákón teljes felújítást végeznek az iskolán, s tornatermet építenek. Sóháton, Bercsényifalván, Ókemencén és Báltán rendelőket fognak létesíteni...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#)

Perényiné Frangepán Katalin Gimnáziumi Hálózat létesült Kárpátalján

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola nemrégiben bejegyeztette a P. Frangepán Katalin Gimnáziumot – közölte augusztus 30-án a terebesfejrpatoki óvoda átadóján Orosz Ildikó, a főiskola elnöke. Az új ukrán oktatási törvény értelmében a gimnázium által az óvodától az általános iskoláig képezhetnek gyermekeket, és létesíthetnek a célnak megfelelően intézményeket, kihelyezett tagozatokat...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Magyar óvoda nyílt Terebesfejrpatakon

A Kárpát-medencei magyar óvodafejlesztési programnak köszönhetően a Felső-Tisza-vidék szórványközössége új magyar óvodával bővül. Augusztus 30-án a terebesfejrpataki (Gyilove) kicsiny magyar közösség életében hatalmas előrelépés történt, ugyanis száz év után újra magyar nyelvű oktatás folyhat a faluban az újonnan átadott magyar óvodának köszönhetően. A helyiek zöme már alig beszél magyarul, azonban ragaszkodnak magyar gyökereikhez. A köszöntő gondolatokat követően a vasárnapi iskola diákjai magyar népdalokkal, népi gyermekjátékokkal lepték meg a vendégeket, ezt követően felavatták az új magyar óvodát...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Átadták a felújított aknaszlatinai bázisiskolát

A bázisiskolák bástyái az anyanyelvi oktatásnak, főleg a végeken, ahol szórványban él a kárpátaljai magyarság, s azokat erősíteni kell, hangzott el az elmúlt vasárnap Aknaszlatinán, ahol a kárpátaljai magyar bázisiskolák fejlesztési program keretében megszépült és kibővített Bolyai János Középiskola átadó ünnepségére került sor...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

Vastaps-díjat kapott Tarpai Viktória

A salgótarjáni Zenthe Ferenc Színház évadnyitó ünnepi rendezvénye keretében vehette át Tarpai Viktória a rangos elismerést augusztus 28-án. A Színház újratöltve elnevezésű eseményen számos programmal várták a kultúradedvelő közönséget, a többi közt átadták a színház elismeréseit az arra legérdemesebbeknek. A díjak odaítéléséhez egy évadon át kitartóan szavazott a közönség, hogy kifejezzék, mely mese-, gyermek-, ifjúsági, vendég- és saját előadás, valamint női és férfi alakítás aratta a legnagyobb sikert a nézők körében. Számunkra, kárpátaljai magyar közönség számára kiemelten kedves döntés született Salgótarjában a XIII. Vastaps-díj odaítélésekor, hiszen a beregszászi társulat tagjaként is tevékenykedő Tarpai Viktória kapta azt az Advent a Hargitán című darabban nyújtott alakításáért...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)